

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

• List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 254. — ŠTEV. 254.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 29, 1925. — ČETREK, 29. OKTOBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII

ANGLEŽI SO OGORČENI RADI MASAKRA V DAMASKU

Francoski napad na Damask je vzbudil ogorčenje Angležev. — Opazovalci pravijo, da je bombardiranje, ki je uničilo na stotine življenj, dovolj pomembno za posredovanje Lige narodov. — Domnevajo, da bo Turčija protestirala. — Mesto je bilo izpostavljeno tri dni artilerijskemu ognju.

LONDON, Anglija, 28. oktobra. — Informacije, ki so dospele semkaj iz Kajire in Jeruzalema, potrjujejo v polni meri prej objavljena dejstva glede obstreljevanja Damaska, čeprav se poročila razlikujejo glede števila žrtev tega vandalskega čina.

S sprejemom novih podrobnosti so pričeli angleški politiki razpravljati o možnosti intervencije Lige narodov in predlagali so, naj naprosi Turčija ženevsko organizacijo, naj nastopi.

Ta najnovejša poročila kažejo, da ni bil le Damask obstreljevan tekem treh dni, temveč da so se Francozi tudi poslužili strojnih pušk, artilerije, aeroplanov in tankov, da zaduše vstaje. Soglasno z izjavo nekega očividca, je ležalo na cestah na stotine žrtev in nekako dva tisoč jih je bilo pokopanih v razvalinah porušeni poslopji.

Francoski zastopnik v Jeruzalemu oficijelno priznava, da so rabili strojne puške, tanke, aeroplane in artilerijo proti vstašem, ki so vdrl v Damask v nedeljo, dne 18. oktobra. Francozi so bili prisiljeni zgraditi barikade iz bodoče žice, in vstaši so napadli vladna poslopja, a so bili zavrnjeni. Nato so napadli krasno in zgodovinsko Azm palačo, v domnevi, da je glavni stan generala Sarraila, vrhovnega francoskega poveljnika v Siriji, a ko so izvedeli, da ga ni tam, so zažgali poslopje.

Francozi v Jeruzalemu nočejo razpravljati o izgubah. Soglasno z arabskimi poročili, ki pa so najbrž pretirana, — je bilo ubitih 8000 ljudi. Francozi drže še vedno barikade, ker se boje nadaljnih vstaj. Iz Kajire je prišlo poročilo, da je tisoč mrtvih, a oficijelne cenitve pravijo, da jih je dva tisoč.

Francoska granata je padla na dvorišče angleškega konzulata in nadaljna je razbila streho angleškega presbiterijanskega misijona. Več tisoč krščanskih beguncev se je zbralo v angleški bolnici v Damasku. Noč in dan so švigali izstrelki francoskih baterij preko ameriškega konzulata. Tekom obstreljevanja so banditi oplenili hišo Ananije ter slavn francoski zavod, ki je bil pred kratkim izpremenjen v muzej za ostanke hititske in grško-rimske civilizacije.

Vstaja se je pričela v nedeljo, ko je prišlo v domači del mesta 600 družinskih vstašev, ki so bili oblečeni v Arabce. Dva čerkeska vojaka sta se pričela prepirati in eden teh je ustrelil ter ubil nekega mohamedanca. Takoj je krik — Masaker! — vzbudil vsepovsod fanatične mohamedance. V par minutah je divjala vstaja v tem umazanem, preobljudenem mestnem delu. Pričelo se je klanje Armencev. Nato je izgubil francoski poveljnik svojo hladnost, umaknil svoje čete ter pričel z obstreljevanjem, ne da bi obvestil kakega Evropejca, iz izjemo francoske kolonije.

Neki potnik, ki je došel iz Damaska, je rekel, da je prišel ob štirih popoldne dne 18. oktobra Hans-el-Karet, načelnik vstašev v Cagur mestni del s svojimi možmi, ki so kričali: — Vstanite, — vaši bratje Druzi so tukaj! Napadli so nato neko francosko postojanko ter ubili francoskega častnika, ki ji je poveljeval.

Prebivalci Cagur okraja so se takoj oborožili ter se združili z Druzi. Številni Francozi, zaposleni v Medan okraju, so bili napadeni od vstašev. Nankrat pa se je prikazal aeroplan ter pričel metati bombe na množice, zbrane v armenskem okraju.

Nato so nastopili tanki in oklopni avtomobili, ki so v družbi še nadaljnjih aeroplanov širili smrt med vrstami vstašev. Slednji so pričeli bežati, a še na begu so streljali na javno poslopja. Nato pa je otvoril artilerija ogenj s citadele, in Francozi so

Dovažanje mehkega premoga.

Za mesto New York je naročenih 250,000 ton mehkega premoga. — Upati je, da bo na ta način mogoče odpraviti pomanjkanje. — Tudi nemški premog je na poti v Ameriko.

Čeprav postajajo zaloge trdega premoga v mestu New Yorku vedno manjše, je odvrnjena nevarnost pomanjkanja premoga, — je zagotovil večeraj general Charles Berry, predsednik državne premogovne komisije vsprico dejstva, da so prodajalci premoga na njegov predlog naročili 250,000 ton mehkega premoga, katerega bodo prodajali po \$7.75 do \$8.50 za ton. Eksperimenti z mehkim premogom so imeli zadovoljive rezultate, je rekel Berry, in nobena stvar ne ovira uporabe te vrste kuriva. Prodajalci premoga v Bronxu so prepričali veliko poroto, da ne delajo nikakih pretiranih dobičkov in da je celih šestdeset odstotkov družin v Bronxu založenih s premogom.

V Brooklynu, kjer je večina prodajalcev premoga obljubila, da bodo sodelovali s premogovno komisijo pri odpravljanju pomanjkanja, so se druzi branili naročiti mehki premog.

Vladno obratovanje antracitnih premogovnikov v Pennsylvaniji tekem sedanega pomanjkanja je priporočila večeraj velika porota Queens okraja v neki vlogi na sodnika Catswilla v Long Island City. Porota je zahtevala, da se posluži vlada svoje policijske sile ter prevzame sedaj nezaposlene rove. Sodnika se je pozvalo, naj pošlje poziv predsed. Coolidge ter governorju Pennsylvanije, Pimehotu.

Tudi velika porota v Bronxu je obnovila večeraj zvečer preiskave glede premogovnega položaja.

Vojno pravo proglašeno v Čile.

SANTIAGO, Čile, 27. okt. — V provinci Santiago, Valpariso in Agoneagua je proglašeno vojno stanje. V vseh treh provinciah je izbruhnil generalni štrajk.

Pozor rojaki!

Poštna uprava naznanja, da od slej naprej ako stranke ne bodo imele poštinih box v svojih hišah, da ne bodo več dobivale pošte. Že tri leta se trudi poštna uprava, da pripravi ljudi do tega, da si nabavijo poštne škrinje, kamor pismonoša vloži pisma, da mu ni treba čakati, da pride stranka iz hiše. Sedaj je pa prišlo povelje iz Washingtona, da se neha nositi pošto onim strankam, ki nimajo poštinih škrinj doma.

izjavili, da bodo nadaljevali s streljanjem, dokler ne bodo vstaši prenehali. Obstreljevanje se je pričelo v nedeljo popoldne ter je trajalo do torka. Granate so uničile Cagur in Medan okraja, ki sta spadala med najbolj slikovite mestne dele, znane vsem turistom, ki so obiskali Damask. Cesar niso uničile granate, je požrl plamen.

Ta potnik je opisoval to dobo obstreljevanja kot dni in noči nepopisnega terorja. Pripovedoval je, da je ležalo na stotine mrličev po ulicah mesta in da je bilo nekako dva tisoč ljudi pokopanih pod razvalinami porušeni poslopji. V torek popoldne se je oglasila pri francoskem vrhovnem komisarju delegacija odličnjakov iz Damaska ter izjavila, da je pripravljena zadostiti zahtevam francoske vlade, ki vključujejo visoko odškodnino ter izročitev 3000 pušk.

Kitajci nočejo tuje kontrole.

Nekako dva tisoč ljudi se je udeležilo demonstracije ob priliki otvorjenja kitajske tarifne konference. — Dijaki so naskočili palačo, v kateri so se zbrali zastopniki dvanajstih narodov.

PEKING, Kitajska, 27. okt. — Delegatje dvanajstih sil so se zbrali v slikoviti Zimski palači, v starem mestu kitajskih cesarjev ter poslušali zastopnike Kitajske, ki so predlagali, naj vrnejo velenje Kitajski popolno kontrolo nad carino, katere ni imela Kitajska že osemdeset let.

Dočim so se stvari v konferenčni dvorani gladko odigravale, ker so vsi inozemski delegatje simpatično odgovorili na prošnje Kitajske, je nastal zmagaj nered. Dva tisoč dijakov, ki so nosili zastave ter blatili sedanjo provizorično vlado, je vprizorilo demonstracijo ter zahtevalo vstop. Ker se jim tega ni dovolilo, so se pričeli dijaki pretepati s policijo. En policist je bil ubit in številni nadaljnj so bili resno ranjeni.

Na desni strani kitajskih delegatov sta sodelovala ameriška delegata, poslanec MacMurray in Silas Strawn. Nadaljne zastopane sile so bile Anglija, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Portugalska. — torej države, ki so podpisale pogodbo na konferenci v Washingtonu. — ter Švedska, Norveška, Danska in Španija. Ki so sprejele pogodbo v principu.

Želje Kitajske so obrazložili dr. C. T. Wang, prejšnji ministrski predsednik in minister za zunanje zadeve, ki je dovršil svoje študije na Yale vsenčilščen v Ameriki, maršal Tuan Ci Mu ter Sen Ju Lin, sedanji zunanji minister.

Tuan je imel kratek pozdravni nagovor, ki se je izpremenil v prošnjo, da se popolnoma odpravi carinske omejitve. Nato je govoril zunanji minister Sen, ki je na prošnjo dr. Vanga objavil kitajske predloge.

Edmund Stinnes odpotoval v Ameriko.

BERLIN, Nemčija, 28. okt. — Sit preprirov v družini in pogajanju z bankirji in upravitelji zadnjih ostankov očetovega premoženja, se je dr. Edmund Stinnes, najstarejši sin zamlaga industrijalega magnata, Hugo Stinnesa, tajno napotil v Združene države. Njegovi prijatelji trdijo, da predstavlja njegovo nepričakovano odpotavanje sklep, da si počije povsem drugačen delokrog.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI ZDRUŽENIH DRŽAVAH SLOVENSKE DNEVNIK

Splošen politični preobrat v Franciji.

Davek na kapital smatrajo nekateri kot posledico padca kabineta Painleve. — Neuspešna pogajanja francoskega finančnega ministra v Washingtonu so bila glavni vzrok strmoglavljenja.

Poroča Wilbur Forrest.

PARIZ, Francija, 28. oktobra. Ministrski predsednik Paul Painleve je izročil večeraj popoldne predsedniku republike Doumergueu resignacijo svojega kabineta, in Francija je bila zvečer brez vlade.

Kriza, ki je postala sedaj tako politična kot finančna, se je pričela razvijati, ko je stopil finančni minister Caillaux s parnika "Paris" ob svojem povratku iz Washingtona, kjer se mu ni posrečilo fundirati velikega vojnega dolga Francije v Združenih državah. To izjavo je bil bojevit temperamentalni finančni minister sta imela za posledico spor kabineta, ki je dovedel večino članov do tega, da niso hoteli podpirati programa finančnega ministra za finančno reformo.

Ta dogodek so sicer pričakovali, a domnevali, da bo ministrska kriza le malo časa trajala in da bo Painleve hitro setavil vlado brez Caillauxa.

Politični razvoji pa kažejo, da je položaj bolj resen, in dvomljivo je, če bo ostalo kako bodoče ministrstvo v uradu dalj kot par tednov.

Prejšnji ministrski predsednik Herriot, voditelj stranke radikalnih socialistov, je prišel večeraj zopet na površje, ko se je posvetoval najprvo s Painlevejem in nato s predsednikom republike. Njegovi prijatelji trdijo, da hoče izvesti program radikalnega kongresa v Nici, uvesti davek na kapital ter povzročiti omejeno inflacijo kot sredstvo, da se izboljša narodne finance.

Socialisti, na katere se mora opirati vsaka stranka levece v poslanski zbornici za večino, zahtevajo razpust poslanske zbornice ter razpisanje novih narodnih volitev. V vsakem slučaju pa bo vztrajala ta stranka pri zahtevi, da se uvede davek na kapital.

Herriot je večeraj izjavil, da mu ni pomnil predsednik mesta ministrskega predsednika in vsled tega se domneva, da bo naprosil Painleveja, naj skuša sestaviti nov kabinet. V vsakem slučaju pa je bilo sklenjeno vnaprej, da bo ostal Briand zunanji minister in da bo takoj sledila ratifikacija pogodb, sklenjenih v Locarno. Nova pogajanja z Washingtonom glede fundiranja dolga v Združenih državah pa bodo preložena za precejšen čas, mogoče za mesec, razven če bi se našlo kako sredstvo za parlamentarni dogovor glede finance.

Očividno obstaja le en temelj, na katerem bo mogla vztrajati katerakoli vlada. Ta temelj je program kartela levece, — radikalnih socialistov, socialistov in levega krila, — kar pomenja davek na kapital. Ko se je kabinet večeraj zjutraj sestel, je skušal Caillaux odgovoriti na ugovore svojih tovarišev. Upoštevali pa so parlamentarni položaj ter ugotovilo, da bi ne dobil načrt finančnega ministra, ki ni vključeval davka na kapital, več kot tristo od možnih šeststo, glasov. To pa bi seveda pomenjalo poraz vlade.

NOVI BOJI NA BALKANU

Balkanska vojna je nanovo izbruhnila, kljub odločnemu povelju sveta Lige narodov. — Grki in Bolgari se medsebojno obdolžujejo, da so se zopet pričele sovražnosti.

SOFIJA, Bolgarska, 28. oktobra. — Tukaj je bilo uradno objavljeno, da so Grki danes zjutraj otvorili oster ogenj na bolgarsko postojanko številka pet.

ATENE, Grška, 28. oktobra. — Tukaj je bilo objavljeno, da so bolgarske čete danes zjutraj izvedle napad na Grke v bližini Ramme.

Ramma leži deset milj zapadno od Demirhissarja, v kojega neposredni bližini so izbruhnile sovražnosti med Grki in Bolgari in nekako pet milj južno od meje in sicer na grškem ozemlju.

LONDON, Anglija, 28. oktobra. — Iz Soluna, odposlana brzojavka na Exchange Telegraph javlja, da je svet Lige narodov pozval Grke in Bolgare naj takoj ustavijo vse sovražnosti in in da je dospea bo brzojavu naslednja objava bolgarskega vojnega ministra

— Bolgarske sile so dobile najstrožje povelje, aj se vzdrže vseh sovražnosti.

Glede poziva, naj Bolgari takoj izpraznijo grško ozemlje izjavlja bolgarski vojni minister, da se ne nahaja noben bolgarski vojak na grških tleh. Kljub temu pa je dobil bolgarski poveljnik naročilo, naj se ukloni tudi temu ukazu sveta Lige narodov. Bolgari so pripravljeni primerno sprejeti vojaške atašeje velesil.

Minister je dostavil, da so še vedno nahajajo grške čete z artilerijo na bolgarskem ozemlju in da je bil v torek obstreljevan kraj Petrovo z granatami.

PARIZ, Francija, 28. oktobra. — Načrt sveta Lige narodov, da odpošlje posebno komisijo, ki naj bi na licu mesta določila, kdo da je bil odgovoren za izbruh sovražnosti med Grško in Bolgarsko, ne pomenja, da bo Liga odstopila od svojega sklepa, da izsili uravnavo sedanjega spora med obema državama.

Oproščena morilka moža.

Mrs. Ana Zametna iz Jamaice je bila večeraj od porote oproščena obdolžbe, da je umorila svojega moža s tem, da ga je udarila s klavdom po glavi. Ko je izvedela za pravorek je govorila ženska s solzami v očeh, kaj pomenja za njo to oproščenje.

— Ah, tako srečna sem, Mišila sem, da imam sovražnike, a imam prijatelje. Sedaj se lahko vrnem k svojemmu dečku!

Njena obramba se je glasila, da je v silobramu udarila svojega moža s klavdom po glavi in da ni imela namena ubiti ga.

Zatiranje italijanskega časopisja.

RIM, Italija, 27. oktobra. — Italijanska vlada je imenovala posebni odbor, sestojec iz treh vladnih prijaznih častnikov, ki bodo kontrolirali pisanje italijanskega časopisja.

Vsak list, ki si bo upal nastopiti proti vladi, bo brezpogojno zatrt.

Vihar v Palermu.

PALERMO, Sicilija, 28. okt. — Močan vihar, ki je imel za posledico velikanske valove, in ki je nosil vodo v nižje dele mesta, je povzročil izdatno škodo.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarijem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJHITREJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto celja list sa Ameriko	Za New York sa celo leto	\$7.00
in Kenado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nicozemstvo sa celo leto	\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj ne blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivalnično naznaki, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRIZNANJE RUSIJE

Iz Washingtona je prišlo poročilo, katero podpirajo različni znaki z drugih virov. Prvikrat obstaja baje možnost, — soglasno s tem poročilom, — da bodo Združene države priznale zvezo ruskih sovjetskih republik. Journal of Commerce je rekel pred par dnevi nekaj sličnega, čeprav v drugi obliki. Propaganda za priznanje sovjetske Rusije, — je pisal ta uplivni ter s stališča Wall Street lista tudi precej liberalni list — zavzema vedno širši obseg. To pa je pomenju lista bedasto. Propaganda bi le motila, kjer dela naravni potek razvoja priznanje sovjetske Rusije za vprašanje gospodarske potrebe.

V tem slučaju je J. F. Essary, znani washingtonski poročevalec lista Baltimore Sun, ki je objavil poročilo, da postaja pritisk za priznanje ruske sovjetske republike od strani ameriških veletrgovcev in kapitalistov tako močan, da se mu predsednik Coolidge ne bo mogel več dolgo ustavljati. Velike korporacije, — ugotavlja poročevalec, — ki že sedaj kupujejo z Rusijo ali pa se pripravljajo na to, da zavajujejo zase ruski trg, zahteva na merodajnih vladnih mestih v Washingtonu, da se prizna rusko sovjetsko republiko.

Ob istem času pa se je pojavila še nadaljna "govorica" s precej veliko gotovostjo. Soglasno s to govorico se nahaja sedaj v New Yorku več pomembnih ruskih finančnih izvedencev, ki so prišli sem, kaj, da najamejo neko privatno posojilo, ki bo služilo izrecnemu namenu, da se spravi par važnih ruskih železniških ert pod rusko-ameriško vrhovno vodstvo. Pri tem gre za one železnice, ki se pečajo v glavnem s transportom ruske pšenice, namenjene za izvoz v druge dežele.

To železnice se hoče spraviti pod rusko-ameriško kontrolo ter doseči s tem še nadaljni cilj. Združene države so se namreč zelo ustrašile mogočnega izvoza pšenice iz sovjetske Rusije. Jardine, tajnik poljedelskega departamenta, je že izdal svarilo na ameriške farmerje, v katerem jih opozarja na povečani ruski žitni eksport. Ob istem času pa izjavlja, da se bo že sedaj izdatni ruski izvoz pšenice v prihodnjih par letih še neizmerno povečal in da mora vsled tega pasti eksportna cena pšenice. Vsled tega svetuje tudi poljedelski tajnik, naj proizvajajo farmerji Združenih držav manj pšenice kot pa so jo pridelovali dosedaj.

Sedaj pa je prišel domovani predlog ruskih pogajateljev, kojega resnični obstoj bo treba šele potrditi z verodostojne strani, predno ga bomo mogli smatrati resnim. Ruski finančniki so baje stavili merodajnim možem v Washingtonu predlog, naj se potom sodelovanja z Ameriko stabilizira cena pšenice, to se pravi, da ustvari kartel, ki naj bi preprečil nadaljno padanje cene izvozne pšenice iz Rusije in Združenih držav.

S tem se hoče, — kot se glasi nadalje, — ne le zagotoviti primerne cene za pšenico, temveč tudi napolniti ameriškega farmerja, — ki ima velik strah pred izvozom žita iz Rusije, — s simpatijami za rusko sovjetsko republiko. Nadaljna posledica te vrste "stabiliziranja" cen pšenice, pa bi bilo podražanje cen kruha in s tem podražanje življenjskih stroškov širših mas naroda.

Važen del poročil iz Washingtona pa je treba iskati v tem, da koraka naprej vprašanje priznanja sovjetske Rusije. Gospodarska dejstva so bolj zgovorna kat pa reakcionarne teorije Hooverja in njegovih tovarišev. Dokler se je morala sovjetska Rusija mučiti in boriti, da sploh obstoji, so si lahko merodajni krogi na Wall Streetu in njih lakaji v zveznem glavnem mestu privoščili čenčarije o "ekonomski praznini Rusije".

Stomilijonskemu odjemalen in proizvajalec, Rusiji, pa sedaj ni več treba prositi dobrega vremena. Pričeli so jo poljubljati v roke ter se kretati krog nje prav tako neumorno kot da bi bila polnokrvna kapitalistična dežela.

Priznanje Rusije pa ni potrebno le iz ekonomskih, temveč tudi političnih razlogov. Kakšen velik vpliv ima Rusija tudi danes na politični pozornici v Evropi so videli ob pričetku konference, ki se je završila v Locarno. Vsi listi so pisali s strahom o obisku ruskega zunanjega ministra Čičerina v Varšavi in Berlinu, kajti domnevalo se je, da skuša Rusija pridobiti na svojo stran Poljsko in Nemčijo ter uničiti s tem načrte angleških in francoskih državnikov glede zapadne fronte proti iztočni, zveze zapadnih narodov proti iztočnemu kolosu.

Elektrika na površje.

Na električni razstavi v Nottinghamu na Anglijskem je razstavil izumitelj Pearson aparat, ki vključuje električni tok s človeškim glasom, takorekoč na ustno povle. Aparat je tako konstruiran, da pride na gotovo besedo, na pr: "Teži", električni motor v tek, ali pa da začne žarnica goreti na besedo: "Luči". V aparatu se zvočni valovi tako transformirajo, da vključijo električni tok.

Razpust belgijske armade.

Belgijska vlada namerava razpustiti en armadni zbor in znižati stalež od štiri na tri armade.

Vzrok za ta korak je iskati v dejstvu, da je novačenjo slabo izpadlo in da je bilo potrjenih le 42.000 novincev. Valed tega ni mogoče več vzdržati dosežanje organizacije belgijske vojske.

Dopisi.

Westmoreland okraj, Pa.

Razmere v tem okraju so negotove. Tovarne nekaj obratujejo, toda plače so nizke. Premogovniki obratujejo, odkar je štrajh na antracitnem polju še dokaj stalno, toda ko prenehajo enkrat tam s štrajkom, bo pač zopet tako, kot je bilo prej: po dva dni na teden.

Sedaj se dokaj živahno pripravljamo za bodoče volitve. Pri nas pridejo v poštev R kandidacije starih strank. Dozdaj so bili v sedlu večinoma republikanci. Pri prihodnjih volitvah se bo bil hud boj med temi in demokrati. Posebno hud boj bo za urad distrikt attorney-ja, med republikancem Keisterjem in demokratom Shireyjem. Keister je namreč zagrižen klanovec in fanatičen suhač. Njega bo podpiral dobro organiziran Klan in vsa suhaška sila, od fanatičnega ženskega krila do nestrpnega protestantskega pastora z vsem štabom hinavskih svetohlincev.

Nasprotno pa bo imel demokrat Shirey podporo, ne le svoje stranke, ampak tudi vsega zavednega naprednega elementa našega okraja, ker on je poznan kot zelo razsoden in strpen politik.

Kakor dozdaj šanse stoji, imata oba kandidata enako priliko za zmago. Ako zmaga za ta važni urad klanovec Keister, potem — look-out Hunkies! — Nikjer na vzhodu ni menda ta psovka tako v rabi, kakor v našem slavnem Westmorelandu. Splošno znano je da tudi klanovci niso tako čisti ni suhači tako trezni kot se radi prikazujejo v javni luči. Tudi oni postanejo včasih divji in ga radi na skrivnem eukajo, toda bogved, da bi jih kdo česa dolžil, ker oni so nedolžna jagneta, ki ne pišejo drugega kot čisto vodo, katere ne skušajo tudi drugim skaliti. Na tem grešnem svetu je vedno pač tako, da se vedno kaj zgodi, kar bi bilo boljše, da bi se ne. — But no matter, kar se bo zgodilo v našem okraju, bodo tebe, "Hunky" in "radical", porabili za daritvenega ovna. Da se postavi natrosi peska v oči in da se prikrije svoje lastne grehe, je treba vendar napraviti pogone nad kršilec suhe postavbe in druge nevarne elemente. Toda ne mislite, da bo Keister dovolil, da bi se skrivil le la klemu njegovemu pristašu! Ne! Suhaška sila in kozaki iz greenburških vojašnic bodo vdrali le v vaše domove in trpeli boste le vi in vaše družine!

Zakaj bi se pa mi pustili kar tako pod peto takim ljudem, kot so klanovci? Ali nismo še dovolj skromni, ali ne prinašamo primere mogoče več žrtve za to deželo kot domačini? Saj opravimo vsa najtežja dela za boren kcs kruha, oni pa dobijo vse dobrote tega sveta! In za vse to nas hočejo še bolj ponižati in še bolj teptati kot smo že teptani. Skrajni čas je pa, da pokažemo tem našim zagriženim nasprotnikom, da se zavedamo, da smo tudi mi ljudje, ki ne pustimo, da bi se nas tako zametavalo, kot se je to delalo z nami dosedaj. Šele takrat, ko jim pokažemo svojo moč, nas bodo tudi oni, če ne vzljubili, vsaj respektirali, — in več za enkrat tudi ne zahtevamo.

Torej rojaki, pokažimo na volilni dan svojo moč in ne dovolimo, da bi Klan po naši nezavednosti in malomarnosti dosegel svoje nečedne namene! Volimo torej v urad Distrikt attorney demokrata Shirey-ja, ki sicer ni popolnoma kakor bi si ga mi želeli, vendar je človek dobrega značaja, ki razume človeške slabosti, in kar je glavno, nima predsodkov zoper nas, zaničevane inozemce!

Poročevalec.

Pittsburgh, Pa.

Dne 17. oktobra so obiskali Pittsburgh jugoslovanski poslanik dr. Ante Trnčić-Pavičič in jugoslovanski delegata s konference interparlamentarne unije v Washingtonu, dr. Velizar Janković in dr. Ljubomir Nešić.

Ob 9.20 zjutraj so prispeli v Pittsburgh, kjer jih je pričakovalo precejšnje število Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sprejem je bil lep in srhljuben.

Zvečer ob smisli se je vrnil

banket v West Pennsylvania hotelu v počast tem trem gostom. — Tega banketa se je udeležilo veliko število Srbov, Hrvatov in Slovencev. Na banketu je govoril jugoslovanski poslanik dr. Trnčić-Pavičič, nato dr. Velizar Janković in za njim dr. Ljubomir Nešić.

Vsi so natančno razložili težkoc napornega delovanja za ustanovitve Jugoslavije. Poudarjali so da bo Jugoslavija v par letih vzor vsem drugim državam. Za temi govorniki so govorili srbski, hrvaški in slovenski govorniki. Priznati moram, da sta bila od govornikov najboljša slovenska govornika.

Ob zaključku banketa so zapele Srbkinje par pesmi. Vodja banketa je pozval vse navzoče pevce, da bi zapeli pesem "Slovenae, Srb, Hrvat". Izstopili smo, ali čudo: samo šest Slovencev in en Hrvat! Sreča, da so bili glasovi zadostni in pesem je bila lepo zapeta.

Dana mi je bila prilika, da sem govoril z vsemi tremi diplomati. Če ne bi vedel, kdo so, bi mislil, da govorim s preprostimi ljudmi. Rečem lahko, da je marsikateri tukajšnji Jugoslovian bolj visok in častiljen kakor so ti trije.

Te dni je bil tukaj po svojih opravkih rojak Frank Veber iz Maple Ridge, Pa., s katerim sva bila pred 14 leti skupaj na stanovanju, ko je prišel iz stare domovine. Obiskal me je, ali žalihog meni ni čas dopuščal, da bi mogel dlje časa z njim ostati, ker sem moral iti na zgoraj imenovani banket. Zato prosim rojaka Veberja, da mi oprost, ker sem se moral tako hitro od njega posloviti. Zahvaljujem se mu pa, da mi je obrnil prijateljstvo.

S pozdravom!

Ivan Varoga.

NOV ANGLEŠKI TANK

Angleško armadno vodstvo je na svojih zadnjih velikih manevrih pri Salisburyju uporabilo nov lahek tank, katerega glavne prednosti tičijo v njegovi veliki hitrosti. Na kolikor toliko ugodnem zemljišču preleti z lahkoto 30, na cesti pa celo 40 km na uro. Tak tank potrebuje 3 do 4 vjake. Tehniki angleške armade pa se pri tem tanku še niso ustavili, marveč so zgradili še lahkajši oklopni voz ki so ga imenovali "individualni tank", ker zadostuje za njegovo vodstvo samo en mož. Kapetan Liddell Hart opisuje ta nov tank in pravi, da se mu je pojavil kot razkritje novih uporabnih možnosti tega bojnega sredstva. Najznačilnejše na tanku je njegova izredna gibčnost, ker se lahko na mestu na prostoru par metrov obrne okoli sebe, ker z neverjetno hitrostjo premaga velike strmine, nasute in zabarikadirane ceste, drči spretno čez vse globine in si brez težav pri bori pot skozi goste drevje. Prav tiho je njegovo prodiranje tako, da ga sovražnik ne more takoj opaziti in ker se naglo giblje na vse strani, je tudi težko, da ga atiljerija takoj zadene. Kapitan Hart misli, da predstavlja ta tank najboljše orožje za nagle napade, patrolske vožnje in za zasledovanje infanterije, katero napade večje število takih strojev s hitrostjo kavalerijske atake. Ta tank se da porabiti tudi za uničevanje velikih tankov in kapitan Hart je tako navdušen zanj, da imenuje to novo konstrukcijo celo "podmornik" ali "lovsko letalo armade na kopnem." Zadnji manevri so prinesli izborno preizkušnjo tega tanka in angleški vojaški veščaki pravijo, da mu je zagotovljena sijajna vojna bodočnost.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imamo jedilne dljave, Knjapovo jecimovno kavo in imortortna domača zdravila, katere priporoča mgr. Knjap v knjigi "DOMAČA ZDRAVILA".

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko opisana vsaka rastlina za kaj se rabi. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pesdir

Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

Peter Zgaga

Čitatelji neprestano vprašujejo uredništvo Glas Naroda, če bo plačal gospod Grdina obljubljeno nagrado ali ne.

Dopisov in vprašanj je dosti, posebno od članov in članic Katoliške Jednote.

Gospod Grdina je namreč zadelo malo prekmalu zaključil. Zaključil naj bi jo bil šele tedaj, ko bi izplačal javno in svečano obljubljeno svoto.

V tistem hipu bo tudi zadeva od strani Glasa Naroda zaključena, dokler se gospod Grdina zopet enkrat tako nesrečno ne zaleti kot se je zaletel v zadevi članice družstva št. 78.

Upati je, da se bo še zaletel. Kajti slovensko ameriška javnost hrepeni po zanimivem čitvu, slepemu pa tudi prav pridje tistih sto dolarjev.

*

Za Grdino naj stopi pater Koverta na površje ter naj razpiše sto dolarjev nagrade tistemu, ki mu dokaže, da ni imel pri svojem pisanju nikdar nobenega dobičkalovskega namena, — da je vse, kar je napisal, napisal za narod, za vero in za blagobit ameriških Slovencev.

Saperlot, kako hitro bi imeli slepi svoj dom.

*

Denar, ki je bil nabran za republikansko združenje, je v dobrem varstvu. Ščiti ga poseben odbor.

Žal, da je vroča želja tega odbora nekoliko pordečiti že precej obledelo rdečkaste platnice glasila slovenskih socialistov v Ameriki.

Zadnjo in odločilno besedo bodo izpregovorili tisti, ki so kaj darovali.

Če je vsak izmed 750 slovenskih socialistov v Ameriki dal po en dolar, naj njihovo glasilo spravi tistih \$750, ostali težki ti sočaki naj bodo pa uporabljeni v resnično dober namen.

Jako žal mi je omeniti, da slovenski socialisti v Ameriki najbrž niso darovali \$750 v sklad, iz katerega so gladko in brez strahu potegnili par tisoč dolarjev.

*

Prihodnjo soboto me hočejo na vsak način spraviti v Stamford, Conn.

Dolgo sem premišljeval, končno se pa odločil, da mi ni mogoče. Bo že moralo biti tudi v New Yorku olrajt.

Upam, da bodo imeli izletniki obilo zabave in jimo želim dosti uspeha iz vsega srea.

Vipavski korenini Premruju pa na tem mestu obljubljam, da bom prišel enkrat nepričakovano, — in sicer takrat, ko bo vino dovrelo, da bomo v prijateljski družbi sami med seboj.

Za soboto pa zaenkrat še ne vem, kako in kaj.

*

Francija ne more plačati Ameriki svojega dolga.

Kako bi ga tudi plačala, saj ni mogoče. Francija ima namreč silno velike potrebe.

Vojna z Maročani jo stane vsak mesec lepe milijone; posojati mora Čehoslovaki, Romunski, Poljski in Jugoslaviji, da neti med njimi srd proti boljševikom; v Siriji potrebuje denarja zoper uporne Druze; protinamška propaganda se ne more vršiti brez denarnih sredstev.

To so stroški, to so veličanski stroški. Kako naj reva Francija plača Ameriki svoj dolg.

*

Dolgo časa so se pripravili po listih, shodih, knjigah in brošurah, zakaj so bili Nemci poraženi v svetovni vojni.

Te dni se je pa pojavil neki modrijan ter izjavil, da je nemški poraz povzročilo korenje. Nemci namreč zadnje mesece leta 1918 jedli nobene druge stvari kot samo korenje.

Jaz zamojdel bi rekel, da je nemški poraz povzročilo korenje, k porazu so pa tudi Amerikanci, belgijske vojske, ...

Nad sedeminšestdeset let so zdravniki predpisovali in priporočali Bordenovo Eagle Mleko materam, ki niso mogle dobiti svojih otrok.

Eagle Mleko je čista, varna in okusna hrana, posebno pripravljena za hranjenje otrok.

Če pošljete ta oglas The Borden Company, Borden Building, New York, vam bodo povedali v vašem jeziku, kako je treba hraniti vašega otroka z Eagle Mlekom.

Dept. 1

Iz Jugoslavije.

Požar v banjaškem samostanu.

V samostanu trapistov v Banjaški je izbruhnil požar. Zgorela je mizararska delavnica. Škoda znaša pol milijona dinarjev. Požar je nastal vsled kratkega stika.

Proces proti Arnavu Hasanu Miftarju.

V Beogradu se je pričel proces proti Arnavu Hasanu Miftarju, ki je v mesecu aprilu t. l. v Petrovaradinu kot vojak na straži ustrelil administrativnega poročnika Kokanovića in Banića ter ruskega polkovnika Uspenskoga. Razen umora je obtožen tudi dezertacije na Madžarsko.

Obtožnice dezertacije priznava, o umoru oficirjev pa pravi, da so ga pravoslavni vojaki na veliko noč silili, da je čez mero pil pijanemu se je na straži zdelo, da mu preti nevarnost, vsled česar je streljal. Šele pozneje, ko so mu povedali o umoru oficirjev, je spoznal, kaj je napravil.

Nedeljski počitek v Sarajevu.

V Sarajevu so imeli židovski gospodarski krogi protestno zborovanje, s katerega so poslali v Beograd deputacijo, da se pritoži proti naredbi velikega župana radi celodnevne nedeljskega počitka.

Židi pravijo, da je ta naredba protustavna, ker posega v njihove verske običaje in zahtevajo, da se jim kot židom dovoli, da imajo svoje trgovine v nedeljo odprte, zato ker imajo zaprte v soboto.

75-letnica vojne akademije.

V Beogradu so na svečan način proslavili 75-letnico vojne akademije. Kralja je zastopal admiral Prica, ki je izročil kraljevo darilo, krasno sabljo prvemu odličnjaku nižje vojne akademije podporočniku Žarku Popoviću, drugemu podporočniku Dragoljubu Popoviću pa revolver. Ravnotako je dobil major Vladimir Gerba odličnjak v višji vojni akademiji, od kralja v dar revolver.

ČLANEK 148.

Dovolj spanja zavaruje zdravje vašega otroka.

Redna razdobja nemotnega spanja so življenjske važnosti, za rastočega otroka. Brez potrebne počitka, so vse dobrote skrbne nege in hrane brezuspešne. Najbolj priporočljivo je, če spi otrok sam. Prostor naj bo gorak in dobro zračen. Modro je naj bo raven iz bombaža, žime ali filea. Blazina ni potrebna, toda če hočete, mu lahko zganete petje pod glavo. Da bo otrok zaspal, mora biti v sobi tiho in mirno. Nikar ne zabijate otroka in mu ne dajajte omamljivih sredstev. Zaponnite si, da je spanje naravna potreba otroka in da je treba spanje pridobiti na naraven način. Ne dajajte mu nobenega zdravila, ki je namenjeno za spanje, kajti vsaka taka zdravila so jako nevarna b rekah neživčevanih oseb. Pravilna hrana in hranjenje imata dosti opravka s spanjem. Če je otrok slabo prehranjen, ga bo prebudil hlad. Če je preveč hranjen, so moteni njegovi prebavni organi in otrok je nemiren. Zdravje otroka nikar drugače ne budite kot tedaj, ko mu morate dati jesti. To pravi je treba prekršiti in sicer v sučaju, da je otrok moker. Večkrat se pripeta, da otrok v tretjem mesecu spi celo noč in se samo enkrat prebudi in sicer zvečer, ko ga je treba nahraniti. V tej dobi naj otrok po dnevni dvakrat spi, in sicer po dve uri — to je dopolne in popoldne. Ko je otrok starejši, je samo en dnevni počitek potreben. Popoldne naj pa spi še vsaj do petega ali šestega leta.

Če ste stariši vse za udoben počitek otroka, in če je otrok še vedno nemiren, vprašajte za svet zdravnika. Morda se razvija pri njem kakka bolezen, ki je vzrok nemirne in pomakljivega spanja.

Star problem za matere.

Slaba prehrana je največja sovražnica za rastoče dekle. Vsa mati naj upoštevata to nevarnost. Pred kratkim je neki slavni angleški zdravnik izjavil, da je bilo veliko odraslih deklet slabo prehranjenih. In najhujši del slabe prehrane so njene posledice, ki se oblikujejo v raznih boleznih. Posebno jetika ogroža dekle. Strokovnjaški poskusi, ki so se zadnje vršili med šolskimi otroci, so pokazali, da je Eagle Mleko izvanredno uspešno pri zdravljenju slabe prehrane. Otroci, hranjeni z Eagle Mlekom, so dvakrat toliko pridobili kot so je od njih pričakovale. Več so pridobili kot pa otroci, ki so uživali isto množino navadnega mleka v steklenicah. Njihovi učitelji poročajo, da ne izgubljajo samo boljši in zdravjeji, ampak so tudi uspešnejši pri učenju.

Čitajte ta članke vsak teden ter jih spravite za bodočo uporabo.

PRVA IN NAJSTAREJŠA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI—

ki izdeluje najboljša tamburice in glede dela prekosl vse trdke te vrste. Tamburice iz moje tovarne so priznane najboljše glede oblike, točnosti in glasu, kar pričajo priznanja zborov in poedincev. Naročeno blago pošiljam v vse kraje sveta. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

IVAN BENČIĆ

4034 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisatelj Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Tega ne morem sprejeti, — je odvrnil markij živahno. — Obdržite vsa. Žalite me, če silite še nadalje vame.

— Tudi na nevarnost, da vas razkačim, ustrajam pri tem, — je odvrnil mož v modri bluzi. — Položil bom divjačino na rob jarka in prosto vam je pustiti jo tam ... tem boljše za lisico. Čast mi je priporočiti se vam, gospod markij.

Z enim samim skokom je bil mož v gozdu, v katerem je izginil. — Gospod, gospod, — je klical markij, a tujec je že izginil. — Čuden doživljanje, — je mrmral markij. — Kaj storiti?

Nepričakovano posredovanje pa je končalo njegovo obotavljajanje. Prepelčar je stekel k jarku, prijel previdno prepelico z zobni ter jo prinesel svojemu gospodu. Ta se je pričel smejati. Pogladi je psa po glavi ter rekel:

— Nočeš, da bi se vrnila domov praznih rok, kaj ne?

Spravil je zajca ter štiri prepelice v svojo lovsko torbo ter se odstranil dolgih korakov, v smeri proti svojemu domu.

Grad Beaulieu je bilo poslopje v slogu Ludovika XIII. ter je obostajalo iz glavnega pročelja, z dvema stranskima kriloma. Grad je bil zgrajen iz belega kamena, pomešanega z opeko. Na strmih strehah stranskih kril stoji umetniško okrašeni dimniki. Široka, petsto metrov dolga balustrada iz rdečega peščenca se steza na ravnih tleh pred gradom.

Proti jugu ležeča lepa aleja predstavlja v pozni jeseni krasno promenado. Razgled od tukaj je mičen. Grad, zgrajen na griču, kateremu leže nasprotni vinske gorice ter kamenolomi Pont-Avesnesa, je obdan od trideset hektarjev velikega parka, ki se steza v majhnih obronkih proti dolini.

Plavži in druge naprave gospoda Derblay so sicer nekoliko motili pokrajino ter prekinjali njen mir. Kljub temu pa je spadalo poslastico k najlepšim.

Tekom dolgega časa pa je ostalo to posestvo osamljeno. Markij de Beaulieu, oče mladega loveca, ki je bil leta 1845 dvajset let star, je lastnik velikega premoženja, je pričel voditi v Parizu razkošno življenje. Kljub temu pa je prišel vsako leto, ob lovski seziji, za tri mesece v Beaulieu. To je pomenjalo skrajno zabaven čas za aristokracijo v okolici. Kajti zapeljivost grajskega jo je odškodila za pihle zimske mesece.

Ko je leta 1848 izbruhnila revolucija, so sklenili vinogradniki Pont-Avesnesa, elektrificirati od besed par socialističnih voditeljev, da se zavaljajo za velikodušno podporo, katero jim je markij vedno naklanjal s tem, da oplenijo njegov grad.

Oboroženi s kosami in vitami so pridrveli, tuleč marseljezo, za rdečo zastavo na grad Beaulieu. Vdrli so skozi ograjo, katere ni hotel odpreti grajski kastelan in v gradu samem so se lotili plenjenja ter pričeli uničevati vse, česar niso mogli odnesti s seboj. Najbolj pretkani v tej tolpi je našel vhod v klet in tatvina se je kmalu izpremenila v orgijo pijanosti, tekem katere so vinogradniki v polni meri ocenili izbrana vina markija. S pijanostjo pa je prišla zopet na dan njih surovost. Vdrli so v skrbno negovano evličarno, uničili najlepše rastline ter razbijali vaze. Krasen kip boginje Flore, ki je stal med vodopadom v kamenitem bazenu, je postal predmet njih surovih sal. Eden razgrajevalec je ravno hotel razbiti ta kip, ko se je najbolj pijani med njimi, v nenadnem napadu občutljivosti, postavil predenj, ter izjavil, da bo pognal prvemu, ki bi se dotaknil kipa, vile skozi trebuh. Kip boginje Flore je bil rešen.

Nato pa, da se odškodilo za vse napore, so sklenili dobri Pont-Avesnečani, zasadijo drevo prostosti. V parku so izgrajili iz tal mladi topoli, ga okrasili z rdečimi cunjami ter zasadili, sredi divjega tullenja, na sredo terase.

Nato so zopet odšli v svojo vas, kjer so pozno v noč nadaljevali s svojo revolucionarno orgijo. Naslednjega dne je prišla v Pont-Avesnes žandarmerijska brigada in mir je bil zopet ustanovljen brez vsakega posebnega napora.

Ko je čul markij o teh prešerno-bedastih izgrelih, se je pričel srčno smejati. Zdelo se mu je, da je presegel dovtip vse meje. Takoj je dal svojemu vrtnarju naročilo, naj razžaga drevo ter mu ga pošlje v Pariz, da ga sežge v svojem kamnu. Pijanemu prijatelju umetniško izvršenega kipa je postal petsto frankov ter sporočil prebivalecem Pont-Avesnesa, da se bo osvetil za to revolucijonarno šalo na ta način, da ne bo prišel več v Beaulieu tekem celega svojega življenja.

Teg, za katerega je pomenjala ta odločitev izgubo najmanj dvajsetih tisoč frankov na leto, se je skušal potem svojega župana na vse moguče načine približati markiju ter vložil celo prošnjo, opremljeno s številnimi podpisi.

Vse zaman! Markij ni oprostil drevesa prostosti in grad Beaulieu je ostal prazen.

V resnici pa so v veliki meri prispevale k temu sklepu mikavnosti pariškega življenja. Klub, gledališča, šport in galanterije so ga bolj varno držale v Parizu kot pa srd na kmetje v Beaulieu. Po več letih življenja, polnega razburjenja in užitkov, pa se je naveleli vseh teh neumnosti ter se oženil.

Njegova žena, hči vojvode iz Bligny, je bila mirnega in nežnega značaja. Markija je oboževala ter znašla zatisniti oči vspricho njegovih slabosti. Markij je spadal med one ljubeznive zapraviljače, katerim je zabava glavni namen in cilj življenja in kojih roka in sree sta vedno odprta. Nezmožen odreči svoji ženi kako željo, jo je vendar pustil uničevati se od jada, čeprav je to pozneje bitko obžaloval.

Kadar je bila markiza tekem jutra po kakim neumnosti, jezna nanj, ji je poljubil roki ter rekel, s solzami v očeh: — Ti si svetnica! — Naslednjega dne pa se je zopet pričela stara pesem.

Medeni tedni mladega markija so trajali tri leta. To je bilo povsem primerno za človeka markijevega kova. Imela sta dva otroka, — sina in hčerko. Očtave in Claire je vzgojila mati. Bodočega dediča premoženja in naslova, resno in strogo, da postane dober mož, hčerko pa fino in skrbno, da postane nekoč sreča onega, katerega bo ljubila.

Kadar je bila markiza tekem jutra po kakim neumnosti, jezna nanj, ji je poljubil roki ter rekel, s solzami v očeh: — Ti si svetnica! — Naslednjega dne pa se je zopet pričela stara pesem.

Medeni tedni mladega markija so trajali tri leta. To je bilo povsem primerno za človeka markijevega kova. Imela sta dva otroka, — sina in hčerko. Očtave in Claire je vzgojila mati. Bodočega dediča premoženja in naslova, resno in strogo, da postane dober mož, hčerko pa fino in skrbno, da postane nekoč sreča onega, katerega bo ljubila.

Kadar je bila markiza tekem jutra po kakim neumnosti, jezna nanj, ji je poljubil roki ter rekel, s solzami v očeh: — Ti si svetnica! — Naslednjega dne pa se je zopet pričela stara pesem.

Medeni tedni mladega markija so trajali tri leta. To je bilo povsem primerno za človeka markijevega kova. Imela sta dva otroka, — sina in hčerko. Očtave in Claire je vzgojila mati. Bodočega dediča premoženja in naslova, resno in strogo, da postane dober mož, hčerko pa fino in skrbno, da postane nekoč sreča onega, katerega bo ljubila.

Kadar je bila markiza tekem jutra po kakim neumnosti, jezna nanj, ji je poljubil roki ter rekel, s solzami v očeh: — Ti si svetnica! — Naslednjega dne pa se je zopet pričela stara pesem.

Medeni tedni mladega markija so trajali tri leta. To je bilo povsem primerno za človeka markijevega kova. Imela sta dva otroka, — sina in hčerko. Očtave in Claire je vzgojila mati. Bodočega dediča premoženja in naslova, resno in strogo, da postane dober mož, hčerko pa fino in skrbno, da postane nekoč sreča onega, katerega bo ljubila.

French Line

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
PARIS 7. NOVEMBRA

LA SAVOIE 14. novembra.
HAYRE - PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

Petletnica koroškega plebiscita.

Wilsonova nacionalna demokracija načela so na žalost med nami povzročila pravo psihozo: vse je bilo uverjeno, da nam bo na severu od nemško - slovenski meji prisojeno vse, do koder sega naše prebivalstvo; naše naziranje o etnografski pripadnosti smo si predstavljali kot bodočo osnovo za določanje državnih pripadnosti, ne pa individualno odločanje posameznikov po načinu splošnega glasovanja. Popolnoma tuja pa nam je bila misel, da bi kaj pomenila faktična posest, pribojena z vojaško zasedbo ali pa z oboroženo močjo.

V tej psihozi je vir in začetek vse naše nesreče, ki se je zaključila z nesrečnim izidom koroškega plebiscita. Maribor. Ptuj in Dravsko dolino, kjer je bilo nemškoštarsko mnogo močnejše nego na samem Koroškem, smo rešili, ker je general Maister ravnal po svojem — morda vojaškem — instinktu in ni zapadel obči psihozi.

Posamezni mladi dobrovoljci so takorekoč na svojo roko, spočetka pod duševnim vodstvom Maribora, pričeli z maloštevilnimi vojniki zasesti slovenske koroške kraje, in sicer v drugem tednu novembra 1. 1918.; dne 7. novembra Prevalje, 16. novembra Sinčevci in Borovlje. Nemci so bili še povsem zastrašeni; upirali so se samo v Zilski dolini. Dne 23. novembra je sklenil major Lavrič z zastopniki koroške deželne vlade začasni sporazum o demarkacijski črti, ki naj loči jugoslovenske in koroško - nemške čete, — ta črta je potekala od italijanskih okupacijskih čet v bližini Trbiža ob Zilici navzdol do ustja, potem ob Zili do ustja in nato ob Dravi navzdol do točke 3 km vzhodno od Velikoveca.

Ta čas so se vršila pogajanja za določitev demarkacijske črte v Koroški; vodil jih je general Maister z zastopniki štajerske in koroške vlade; zahteval je v glavnem vse etnografsko slovensko ozemlje, a do soglasja ni prišlo. Dne 30. novembra je slovenska četa pod vodstvom Malgajevim zasedla Velikovec, kar je povzročilo v ostali Koroški veliko vznemirjenje. Dne 5. decembra je sklenila koroška deželna zbornica, da je antantnim četam vedno pustiti prost prehod, da pa se jugoslovenskim četam treba zoperstaviti. Sledila je reorganizacija volkswehrovecov po vsej deželi, z namenom, da se brani napredovanje Jugoslovenov, dokler mirovna konferenca ne določi mejo.

To je bila predigra krvavih spopadov na Koroškem. Dne 14. decembra je naša četa zasedla Grabstain, toda že naslednjo noč je pomoči zavratno napadla četa volkswehrovecov in jo ujela. Začeli so se boji na vsej črti. Ti boji v katerih so Nemci povečini nastopali ofenzivno, pa niso prinesli bistvenih sprememb. Medtem se je še vedno poskušalo potom pogajanj med ljubljansko narodno vlado in raznimi avstrijskimi oblastmi napraviti kompromis glede nacionalne meje. Dne 13. januarja se je na Koroškem sklenilo premirje, 14. januarja so se v Gradcu pričela pogajanja zastopnikov obeh vlad. Tekom teh pogajanj, ki so potekala neugodno, se je pojavila ameriška študijska komisija, pod vodstvom nadpolkovnika Milesa ter ponudila svoje posredovanje, katerega jedro je bilo, da se ameriška komisija poda v sporni obmejni predel ter določi provizorično demarkacijsko črto, kolikor najbolj mogoče upoštevajoč želje prebivalstva glede bodoče narodne pripadnosti. Ta predlog sta dne 22. januarja sprejeli obe stranki.

Ta ameriška komisija pomeni stvarno pričetek uporabljanja plebiscitnega načela v sporu za Koroško; njen nastop je imel dalekosežnejše posledice. Miles se je s svojimi dne 27. januarja podal iz Gradca v Maribor, kjer so ugotovili Nemci manifestacije, da bi pokazali nemški značaj. Padli so streli in kri je namočila mariborske ulice. V prihodnjih dneh je komisija prepotovala domala vsa sporna Koroško. — Mežiška dolina je bila že takrat izzveta — in na temelju svojih opazovanj napravila poročilo o razpoloženju prebivalstva glede nacionalne pripadnosti. To poročilo bi lahko imenovali koncept plebiscitnega izida; za nas pač ni bilo ugodno. Objavilo se ni.

Dne 18. januarja se je v Parizu odprla mirovna konferenca, začele so se razprave o novih državnih mejah. Dne 2. marca je razpravljala komisija o mejah na Koroškem in štajerskem. Zastopnik Amerike je predlagal za mejo Karavanke ter se pri tem skliceval na boje v januarju, ki da pač kažejo voljo prebivalstva. Tudi Angleži in Italijani so predlagali za nas neugodne meje, le Francija nas je podpirala. Ali do odločitve ni prišlo, stvar se je odložila do začetka maja.

Ko se je pokazalo, da beatus possidens tudi pred novo Evropo

največ pomeni, se je pričela nova akcija za zasedbo Koroške. Dne 29. aprila se je izvršil oni znameniti, nezadostni napad proti Celovcu, in sicer na vsej demarkacijski črti: toda napad se je izvedel s popolnoma nezadostnimi in slabimi vojaškimi silami; volkswehroveci so dobili pomoč iz ozadja, osobito iz Celovca, pa tudi z ostalih avstrijskih dežel, prešli v protinapad takoj 30. aprila in 1. maja in v naslednjih dneh se jim je posrečilo, potisniti jugoslovenske čete poplohoma čez koroške deželne meje. Ta katastrofa je napravila na vsi slovensko javnost porazen vtis, in je tudi poslabšala našo situacijo v Parizu. Obnovljena pogajanja med zastopniki ljubljanske in koroške vlade v Celovcu so potekala brez uspeha.

V Parizu je prišel problem koroške razmejitve dne 9. maja zopet na dnevni red. Tekom maja je postalo jasno, da bomo imeli na Koroškem plebiscit, za kar je odločilo v prvi vrsti stališče ameriške delegacije. Baš v zadnjih dnevih majnika je izvedela naša delegacija, da se je konferenca odločila za plebiscit. Istočasno dne 28. maja pa se je zgodilo ono, kar bi nam bilo, da se je zgodilo takoj pričetkom osvobodjenja, rešilo Koroško brez težav: naše čete, v prvi vrsti srbske sile, so v zadostni množini pričele zasedati zahtevano koroško ozemlje. V prvih dneh junija so naše čete okupirale Koroško, dne 6. junija tudi Celovec.

Medtem so se v Parizu nadaljevale razprave o naših mejah, predlog za predlogom je prišel na dnevni red. Dne 5. junija se je Wilsonu predstavila slovenska deputacija z znamenitim svojim: "Ave, Wilson, morituri ...". Ali vse je bilo brezuspešno; šlo je samo še za podrobnosti, kako naj se izvede plebiscit. Dne 23. junija je vrhovni svet antante sklenil razdelitev celovške kotline v dva psova in dne 25. junija je določil podrobnosti za izvedbo plebiscita. In 50. mirovne pogodbe z dne 20. Te odločitve so prišle v člena 19. julija.

Dne 10. septembra 1919. je bila v St. Germainu podpisana mirovna pogodba z Avstrijo in s tem se je zaključila vojaška in diplomatska predigra koroškega plebiscita.

Nastopal kot prohibicijski agent.
GUTTENBERG. N. J., 29. okt. 31 let stari Wesley Boyle iz Hobokena je bil izročen zveznim oblastim, ker se ga dolži, da je nastopal kot prohibicijski agent.

TRAKULJE NI MOGOČE USMRTITI.
Če hočete usmrtiti trakuljo (v telesu se morete tega storiti, da bi ne poškodovali samega sebe. Da uspešno odpravite to strašno pošast, ki povzroča na tisoče predčasnih smrti, se morate poslužiti zdravila, ki bo napravilo zadnje tako bolnim, da ne bo mogel upirati odvajalnim sredstvom, ki ga bodo nato pregnali. Tisoče moških, žensk in otrok se zdravi za kako drugo bolezen in sicer neuspešno, dokler imajo resnično bolezen pošast-trakuljo. Gotovo smrtenje te pošasti so oddajanje njenih delov, morebitna pa izguba telesa s čvrstim izpehvanjem, pokrit jezik, zaga, bolečine v hrbtu, stegnih in nogah, omotica, glavobol, občutek omedlevice s pramnim šločdom, veliki, temni kolobarji krog oči. Zdravilo je tekoč in napravljen. Človek tudi čuti, kot da se nekaj giblje do grla, bolnik ima rmenno kožo, malo tehta, ima slabo sapo. Pošast, ki včasih doseže dolžino 50 centimetrov, povzroča božastne napade. Če se splazi v sapnik, lahko zadušijo svojo žrtev. Isebite se takoj te pošasti, dokler ne izpodkopate zdravlja. Pošlajte \$10.48 za zdravilo Laxal. Ne pošljemo C. O. D. Prodaja ga samo to alavno zdravilo zoper trakuljo, danes. Laxal Co., 135 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Za savoranje svojega 25c posebej. (Copy 11). —Adv't.

POSEBNA RAZPRODAJA ZA MOŠKE.
9 kosov gorke moške obleke za samo \$6.98.
MOŽJE! Samo prečitajte in se preprčajte, kako nekaj čudovitega vam mogoče danes. Samo pomislite, da lahko dobite sweater, srajco, hlače in šest parov gorkih nogavic, vsega skupaj 9 kosov za samo \$6.98. Sam grejater je vreden tega denarja, ker je dobre kakovosti, iz posebno modnega in izbornega sukanca, spleten po močnem zobčastem vzorcu. Ima širok o-čaj žepa za sapeti ter privlačne blazinice. Velikost 30 do 44 inčev preko prsi. Hlačnice na znotraj od 30 do 36 inčev.
Par prvovrstnih hlač, dobre kakovosti iz teške bombažne volne, jako lep vzorec, sive barve s finimi progami. Dobro napravljene z zapankami za pas. Imajo o-čaj žepa za sapeti ter privlačne blazinice. Velikost 30 do 44 inčev preko prsi. Hlačnice na znotraj od 30 do 36 inčev.
Prstna, volnasto-flanelna srajca. Srajca je napravljena iz izbornega materiala. Ima nizek prijet ovratnik ter dva žepa, katerega je mogoče sapeti. Sive in rjave barve. Velikost 14½ do 17½.
Šest parov težkih, volnastih nogavic. Te nogavice so gorke in udobne. Navadne barve. Velikost 9 do 12.
PROSTA 10 DNEVNA POSKUŠNJA VSAKOMUR. — NE POŠILJATE DENARJA. Samo vaše ime in naslov s 25 centi v znakomah za pošiljanje. Plačate posebno ceno \$6.98, ko dobite blago. Pokažite to svojim prijateljem, da lahko izkoristijo to 30 dnevno ponudbo. Naročite danes. Navedite velikost.

ADAMS MAIL ORDER CO.
Madison & Union Sts., Dept. 10, Chicago, Ill.

Kretanje parnikov - Shipping News

3. novembra:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen
4. novembra:
Mauretania, Cherbourg; De Graaf, Havre.
5. novembra:
Pittsburgh, Antwerp; Mount Clay, Hamburg.
7. novembra:
Paris, Havre; Homeric, Cherbourg
10. novembra:
George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
11. novembra:
Aquitania, Cherbourg.
12. novembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
14. novembra:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Andania, Hamburg.
17. novembra:
Bremen, Bremen.
18. novembra:
Berengaria, Cherbourg.
19. novembra:
Zeeland, Antwerp; Westphalia, Hamburg.
21. novembra:
Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.
24. novembra:
Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen
25. novembra:
Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
26. novembra:
Albert Ballin, Hamburg.

28. novembra:
Homeric, Cherbourg, Suffren, Havre; America, Bremen.
1. decembra:
Muenchen, Cherbourg, Bremen.
2. decembra:
Aquitania, Cherbourg; De Graaf, Havre; Arabic, Hamburg.
3. decembra:
Thuringia, Hamburg.
5. decembra:
Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.
9. decembra:
Berengaria, Cherbourg.
10. decembra:
Luetzow, Bremen.
12. decembra:
Homeric, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. decembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen.
16. decembra:
Mauretania, Cherbourg.
17. decembra:
Mount Clay, Hamburg.
19. decembra:
Andania, Hamburg.
22. decembra:
Rochambeau, Havre.
26. decembra:
Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.
28. decembra:
Majestic, Cherbourg.
29. decembra:
Berlin, Cherbourg, Bremen.
31. decembra:
Westphalia, Hamburg.

„Putujte pod ameriško zastavo“
Znižana cena tja in nazaj do
LJUBLJANE
samo \$198.00 in več preko Cherbourg
ZALOVOLJNI boste v prostorni kabini z izborno hrano in storitvami prvotnega razreda, ki vam bodo omogočile udoben potniški pohod. Vse potuje na katerikoli krasnem parniku United States Lines, brodovlj, ki je last vlad Zdravih držav.
In če hočete preživeti božične praznike v stari domovini, lahko odpotujete s svojimi prijatelji na čistem parniku „America“ 28. novembra kot potniški turisti, 29. novembra kot poslovniki. Božični izletniki pod vodstvom Mr. Josepha Berkovica, ki bo osebno skrbel za vašo udobnost. Zagotovite si danes vse podrobnosti od vašega potniškega agenta ali od:

United States Lines
45 Broadway (Phone, Whitehall 2800) New York City

Naravnost v Jugoslavijo
Potujte na velikih parnikih, ki pristanajo tako v domovini, da je treba potovati le par ur z železnico.

Božična odplutja
PRESIDENT WILSON
24. NOVEMBRA
MARTHA WASHINGTON
5. DECEMBRA

Cena za Trst ali Dubrovnik, tretji razred \$100, vatev\$8 davek. Tja in nazaj \$162 in davek. Železnica od Trsta do Ljubljane samo \$1.05; do Zagreba \$1.90, do Beograda \$4.75. Vnaprej plačana vožnja od Trsta do New Yorka samo \$107.50. Posebne cene za vožnje tja in nazaj. Najboljše cene in najbolj ugodna pot za potovanje.
Posebni vmešani drugi razred.
COSULICH LINE OF TRIESTE
Phelps Bros. & Co., 2 West St., New York

NAJBOLJŠE ROČNO NAPRAVLJENE ITALIJANSKE HARMONIKE
Mi izdelujemo in importiramo različne vrste ročnih harmonik, ki so pravljene italijanske harmonike najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot katere kakoli izdelovalca. Brezplačen pouk igra na klupec. Pišite po brezplačni cenik RUATTA SERENELLI & CO. 817 Blue Island Ave., Dept. 16, Chicago, Ill.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLEDAR
za leto 1926.
bo v kratkem gotov.

Letos mu je cena 50¢
Naročilo priložite znamke, monyorder, ali pa gotov denar v priporočenem pismu. Pratiško Vam pošljemo takoj in koledar pa kakorhitro bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogo knjig, ki bodo v listu Glas Naroda priročene.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.
Uprava "Glas Naroda"

ZAHTEVA SE
izurjene šivalke, na box-machine za moške slavnike. Pojasnila daje: Mrs. Schier, 60 Mallory Co., Danbury, Conn. (2x 28,29)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko
Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri taji in drugih stvareh.

Pojamila, ki vam jih namoremo dati valed naše dolgoletne iskavne Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljan dobiti dovoljenje oseti v domovino eno leto in ako potrebno tudi dalj, tomadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prosluici v stari kraj glasom nanovejša odredbe.

KAKO DOBITI SVOJON IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše na pojamilia. Is Jugoval vije bo pripučenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vrnko leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljanji pa samordji dobiti sem seme in otroke do 18. le ta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. d 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite a pojamilia.

Prodajamo vome liste na vsi pso so: tudi preko Trsta samorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Coglandt St., New York

Prav vsakdo—
kdor kaj tace; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspek —
MALE OGLASI
v "Glas Naroda."